

27 Ιανουαρίου, 1990

[Α. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Πρόεδρος]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΤΛΑΝΤΙΚ ΙΝΣΙΟΥΑΡΑΝΣ ΛΤΔ.,

Αιτητές,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ,

(Καθ' ου η αίτηση στις Υποθέσεις Αρ. 469/88 και 472/88)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ
ΚΑΡΟΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΥΤΛΩΝ,

(Καθ' ου η αίτηση στις Υποθέσεις Αρ. 470/88 και 471/88)

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 469/88, 470/88, 471/88, 472/88).

-
- 5 Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών — Προσφορές — Εξουσιοδότηση από το Συμβούλιο προς Επιτροπή του να επιληφθεί του θέματος των προσφορών — Δυνατότητα τέτοιας εξουσιοδότησης δυνάμει του Νόμου — Καμία εξουσιοδότηση για εξουσία της Επιτροπής να ζητήσει νέες προσφορές — Η απόφαση της Επιτροπής ακυρώνεται.
- 10 Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών — Προσφορές — Ουσιώδεις όροι προσφορών — Παράβαση τους καθιστά άκυρη την προσφορά — Ο προσφοροδότης στερείται εννόμου συμφέροντος προσβολής, με αίτηση ακυρώσεως, της απόφασης κατακύρωσης της προσφοράς σε άλλο προσφοροδότη.
- 15 Με τις τέσσερις προσφυγές που συνεκδικιάστηκαν προσβλήθηκαν δύο αποφάσεις. Με τις προσφυγές 469/88 και 471/88 προσβλήθηκε η απόφαση των καθ' ων η αίτηση Συμβουλίων, να ζητήσουν νέες προσφορές και/ή να επαναλάβουν τις προσφορές για την ασφάλιση πατατών, καρότων και τεύτλων. Με τις προσφυγές 470/88 και 472/88 προσβλήθηκε η απόφαση των καθ' ων η αίτηση Συμβουλίων να κατα-
- 20 κυρώσουν το συμβόλαιο ασφάλισης των πατατών, καρότων και τεύτ-

λων στην ασφαλιστική εταιρεία L' Union Des Assurances de Paris.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές 470/88 και 472/88 και ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση στις προσφυγές 469/88 και 471/88 αποφάσισε ότι:

1. Το επιχείρημα των αιτητών ότι δεν μπορούσε να διοριστεί επιτροπή για να επιληφθεί του θέματος των προσφορών, δεν ισχύει και ο λόγος αυτός ακυρώσεως απορρίπτεται ενόψει του γεγονότος πως μία τέτοια εξουσία παρέχεται στα καθ' ων η αίτηση Συμβούλια δυνάμει του Αρθρου 14(1) και 15(4) των Νόμων 59/64 και 71/66. 5 10

2. Η παράλειψη ενός προσφοροδότη να υποβάλει στοιχεία, τα οποία είναι ουσιώδη για την αξιολόγηση της προσφοράς του ή η υποβολή τέτοιων εκ των υστέρων, αντιβαίνει στην αρχή της χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών, οπότεν και επιφέρει την ακυρότητα της προσφοράς του. 15

Συνεπώς, ο προσφοροδότης του οποίου η προσφορά δεν είναι σύμφωνη με τους όρους των προσφορών και άρα άκυρη, είναι φυσικό να στερείται εννόμου συμφέροντος να προσβάλει την κατακύρωση των άλλων εγκύρων προσφορών. 20

Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι βεβαιώσεις και τα απαιτούμενα έγγραφα, όπως είναι φανερό και από το Τεκμήριο "Γ" των καθ' ων η αίτηση, ήσαν ουσιώδεις όροι των προσφορών και ως εκ τούτου η προσφορά των αιτητών θα πρέπει να θεωρηθεί ως άκυρη και συνεπώς ότι οι αιτητές στερούνται εννόμου συμφέροντος. Γι' αυτό το λόγο οι προσφυγές τους υπ' αρ. 470/88 και 472/88 πρέπει να απορριφθούν. 25 30

3. Με την απόφαση των Συμβουλίων της 23 Μαρτίου, 1988, εξουσιοδοτήθηκε η Επιτροπή να επιληφθεί του θέματος των προσφορών για ασφάλιση των πατατών, αλλά το λεκτικό της απόφασης αυτής δεν παρείχε εξουσιοδότηση στην Επιτροπή να ζητήσει νέες προσφορές. 35

Η εξουσιοδότηση που είχε η Επιτροπή ήταν να αποφασίσει πάνω στην τύχη των προσφορών που είχαν ήδη ζητηθεί και τεθεί ενώπιόν της και να εγκρίνει μία ή περισσότερες από αυτές ή να τις απορρίψει όλες. Η Επιτροπή δεν είχε εξουσιοδότηση να ζητήσει νέες προσφορές. Για το λόγο αυτό η επίδικη απόφαση στις προσφυγές Αρ. 469/88 και 471/88 πάθησε από όργανο το οποίο δεν είχε αρμοδιό- 40

τητα ή εξουσιοδότηση σύμφωνα με το Νόμο να πάρει τέτοια απόφαση και για το λόγο αυτό υπόκειται σε ακύρωση.

5

Οι προσφυγές Αρ. 469/88 και 471/88 επιτυγχάνουν χωρίς έξοδα. Οι προσφυγές Αρ. 470/88 και 472/88 απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

10

Medcon Construction and Others v. Republic (1968) 3 C.L.R. 535,

Christodoulou v. Greek Communal Chamber (1967) 3 C.L.R. 50,

15

Ioannou v. Republic (1970) 3 C.L.R. 183.

Προσφυγές.

20 Προσφυγές εναντίον της απόφασης του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Καρότων και Τεύτλων να ζητήσουν νέες προσφορές και/ή να επαναλάβουν τις προσφορές για ασφάλιση πατατών, καρότων και τεύτλων.

25

Μ. Πελίδης, για τους Αιτητές.

Κ. Δημητριάδης, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

30

Α. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Οι προσφυγές αυτές ακούστηκαν μαζί γιατί έχουν κοινά νομικά σημεία και γεγονότα.

35

Αντικείμενο των προσφυγών 469/88 και 471/88 είναι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση Συμβουλίων να ζητήσουν νέες προσφορές και/ή να επαναλάβουν τις προσφορές για την ασφάλιση πατατών, καρότων και τεύτλων.

40

Αντικείμενο των προσφυγών 470/88 και 472/88 είναι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση Συμβουλίων να κατακυρώσουν το συμβόλαιο ασφάλισης των πιο πάνω προϊόντων στο ενδιαφερόμενο μέρος *L'Union Des Assurances De Paris* και όχι στους αιτητές.

Το καθ' ου η αίτηση Συμβούλιο στις προσφυγές 469/88 και

472/88, από της ίδρυσής του με τον Περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών Νόμο 1964 (Νόμος Αρ. 59 του 1964) αναλαμβάνει αποκλειστικά την εμπορία και εξαγωγή πατατών και το καθ' ου η αίτηση Συμβούλιο στις προσφυγές 470/88 και 471/88, από της ίδρυσής του με τον Περί Εμπορίας Κυπριακών Καρότων και Τεύτλων Νόμο 1966 (Νόμος Αρ. 71 του 1966 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο Αρ. 24 του 1983) αναλαμβάνει αποκλειστικά την εμπορία και εξαγωγή καρότων και τεύτλων. Μεταξύ άλλων τα Συμβούλια ασφαλίζουν τα εμπορεύματά τους αυτά.

5

Τα καθ' ων η αίτηση Συμβούλια, με δημοσίευσμά τους στον ημερήσιο τύπο στις 28 Φεβρουαρίου, 1988, ζήτησαν προσφορές για ασφάλιση των πατατών, καρότων και τεύτλων που προορίζονταν για εξαγωγή. Για την υποβολή των προσφορών υπήρχαν όροι και Κανονισμοί τους οποίους οι αιτητές και οι άλλοι ενδιαφερόμενοι πήραν από τα καθ' ων η αίτηση Συμβούλια. Μεταξύ άλλων, αναφέρεται σ' αυτούς ότι τα καθ' ων η αίτηση Συμβούλια δεν υποχρεούνται να αποδεχθούν τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά (Τεκμήρια "Α" και "Β").

10

15

Οι προσφορές έληγαν στις 23 Μαρτίου, 1988, η ώρα 1:00 μ.μ. και υποβλήθηκαν οχτώ προσφορές μεταξύ των οποίων και αυτές των αιτητών, οι οποίοι ζητούσαν ασφάλιστρο 0.257% πάνω στην αξία της υπό μεταφορά ποσότητας εμπορευμάτων.

20

25

Τα καθ' ων η αίτηση Συμβούλια, σύμφωνα με το άρθρο 14(1) του Νόμου Αρ. 59 του 1964 και του άρθρου 14(1) του Νόμου Αρ. 71 του 1966, που είναι ταυτόσημα, στη συνεδρία τους ημερομηνίας 23 Μαρτίου, 1988 αποφάσισαν όπως η Επιτροπή των, αποτελούμενη από τους κυρίους Π. Καλογήρου, Μ. Λύτρα, Κ. Κακουλλή και Α. Φρυδά, ασχοληθεί μεταξύ άλλων και με τις πιο πάνω προσφορές.

30

Το σχετικό πρακτικό (Τεκμήριο Α.1) αναφέρει:

"Συνεδρίαση Επιτροπής του Συμβουλίου το Σάββατο 26/3/88.

35

Το Συμβούλιο αποφάσισε όπως η Επιτροπή του (Π. Καλογήρου, Μ. Λύτρας, Κ. Κακουλλής & Α. Φρυδάς) συνέλθει το Σάββατο 26/3/88 για να επιληφθεί των πιο κάτω θεμάτων:

40

1. Προσφορές για μεταφορά πατατών από τα συσκευαστήρια στα λιμάνια και ψυγεία.

2. Προσφορές για αγορά 1 εκατομμυρίου μέτρων δικτύου δε-

σίματος των σιαμπανιών.

3. Προσφορές για ασφάλιση των πατατών.

5 Τα άρθρα 14 των πιο πάνω Νόμων προβλέπουν τα ακόλουθα:

10 ‘14.-(1) Το Συμβούλιον δύναται να συνιστά εκ των ιδίων αυτού μελών Επιτροπής δια γενικούς ή ειδικούς σκοπούς οίτινες κατά την γνώμην αυτού θα ετύγχανον καλύτερας ρυθμίσεως ή διαχειρίσεως υπό τινος Επιτροπής· τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου το Συμβούλιον δύναται να παραχωρή εις οιανδήποτε των ούτω συνισταμένων Επιτροπών οιανδήποτε των υπό του Συμβουλίου ενασκουμένων αρμοδιοτήτων.

15 (2) Πρόεδρος πάσης τοιαύτης Επιτροπής είναι ex officio ο Πρόεδρος του Συμβουλίου.

20 (3) Αι Επιτροπαί υποβάλλουν τα πρακτικά αυτών τω Συμβουλίω.”

25 Με βάση την πιο κάτω διάταξη, δεν ισχύει το επιχείρημα των αιτητών ότι οι καθ’ ων η αίτηση δεν μπορούν να διορίσουν επιτροπή για να επιληφθεί του ειδικού θέματος των προσφορών για ασφάλιση της μεταφοράς πατατών, καρότων και τεύτλων.

30 Επιπλέον αξίζει να λεχθεί ότι σύμφωνα με τα άρθρα 15(4) των Νόμων, οι Επιτροπές βρίσκονται σε απαρτία, εφόσον παρίστανται τουλάχιστον τρία μέλη, πράγμα το οποίο έγινε στην παρούσα περίπτωση, όπως φαίνεται από τα σχετικά πρακτικά των συνεδριάσεών τους.

35 Η Επιτροπή αυτή, στη συνεδρία της στις 26 Μαρτίου, 1988, αφού εξέτασε τις προσφορές, αποφάσισε να ζητήσει νέες προσφορές από τους ίδιους προσφοροδότες γιατί θεώρησε τις τιμές των προσφορών ψηλές.

40 Θα μπορούσε να λεχθεί εδώ ότι αυτό αποτελεί και τη δέουσα αιτιολογία της απόφασης να ζητηθούν νέες προσφορές, μια αιτιολογία που συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου και ειδικότερα τις προσφορές που έχουν υποβληθεί.

Στις 29 Μαρτίου, 1988, οι αιτητές και οι άλλοι προσφοροδότες ειδοποιήθηκαν με τηλετύπο να υποβάλουν νέες προσφορές μέχρι τις 11:00 π.μ. της 5ης Απριλίου, 1988 με συμπληρωματι-

κούς όρους, προϋποθέσεις και/ή πληροφορίες. Στο τηλέτυπο αυτό (Τεκμήριο "Γ"), αναφέρετο και πάλι ρητά ότι τα καθ' ων η αίτηση Συμβούλια δεν ήταν υποχρεωμένα να δεχθούν τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά, στην παράγραφο 3 δε αυτού ζητούσαν τα ακόλουθα:

5

Α. Τα ονόματα των αντασφαλιστών.

Β. Τη γραπτή συγκατάθεση των αντασφαλιστών και την εξουσιοδότησή τους να υπολογισθεί η προσφορά.

Γ. Ικανοποιητική γραπτή απόδειξη του ποσοστού του κινδύνου (risk), που οι αντασφαλιστές είναι διατεθημένοι να αναλάβουν.

10

Οι αιτητές ζήτησαν τηλεφωνικώς και τους εξηγήθηκε γιατί προκηρύχθηκαν πάλι οι προσφορές.

15

Οι αιτητές με τηλέτυπο, ημερομηνίας 2 Απριλίου 1988, (Τεκμήριο "Ε"), πληροφορούσαν τα καθ' ων η αίτηση Συμβούλια ότι θα υπέβαλαν μέχρι τέλος της εβδομάδας επιστολή και επιβεβαίωση αναφορικά με το θέμα των αντασφαλιστών σε αντικατάσταση τηλετύπου που στάληκε σ' αυτά, ημερομηνίας 1 Απριλίου, 1988, (Τεκμήριο "Δ"), από κάποιους NASCO KARAOGLAN, από τη Γαλλία όπου αναφερόταν ότι είχαν διευθετήσει ανασφάλιση για λογαριασμό των αιτητών με διάφορους αντασφαλιστές, πλην όμως ουδέποτε οι αιτητές έστειλαν στους καθ' ων η αίτηση τέτοια επιστολή.

20

25

Οι καθ' ων η αίτηση κατακύρωσαν στη συνέχεια και μετά πάροδο αρκετού χρόνου την προσφορά σε άλλο προσφοροδότη, το ενδιαφερόμενο μέρος, με ασφάλιστρο 0.255% αντί στους αιτητές τους οποίους το ασφάλιστρο ήταν 0.249%.

30

Σε αυτό το στάδιο θεωρώ ότι θα πρέπει να εξετάσω το κατά πόσο οι αιτητές έχουν έννομο συμφέρον να προσβάλουν την επίδικη απόφαση, θέμα που μπορεί να εξεταστεί από το Δικαστήριο *ex proprio motu*.

35

Απ' ό,τι φαίνεται από τα γεγονότα, οι αιτητές ουδέποτε υπέβαλαν στους καθ' ων οι αίτηση όλα τα απαιτούμενα έγγραφα και βεβαιώσεις, παρόλο που οι ίδιοι στο τηλέτυπό τους ημερομηνίας 2 Απριλίου, 1988, (Τεκμήριο "Ε"), ανέφεραν ότι θα τα υπέβαλλαν όλα μέχρι την ημερομηνία λήξεως των προσφορών.

40

Όπως έχει νομολογηθεί, η παράλειψη ενός προσφοροδότη να υποβάλει στοιχεία τα οποία είναι ουσιώδη για την αξιολόγηση της προσφοράς του, ή η υποβολή τέτοιων εκ των υστέρων αντι-

βαίνει στην αρχή της χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών, οπότεν και επιφέρει την ακυρότητα της προσφοράς του. (Βλέπε *Medcon Construction and Others v. The Republic* (1968) 3 C.L.R. 535 στη σελ. 545.)

5

Συνεπώς ο προσφοροδοτής του οποίου η προσφορά δεν είναι σύμφωνη με τους όρους των προσφορών και άρα άκυρη, είναι φυσικό να στερείται εννόμου συμφέροντος να προσβάλει την κατακύρωση των άλλων εγκύρων προσφορών.

10

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, θεωρώ ότι οι βεβαιώσεις και τα απαιτούμενα έγγραφα, όπως είναι φανερό και από το Τεκμήριο "Γ" των καθ' ων η αίτηση, ήσαν ουσιώδεις όροι των προσφορών και ως εκ τούτου η προσφορά των αιτητών θα πρέπει να θεωρηθεί ως άκυρη και συνεπώς ότι οι αιτητές στερούνται εννόμου συμφέροντος. Γι' αυτό το λόγο οι προσφυγές τους υπ. Αρ. 470/88 και 472/88 πρέπει να απορριφθούν.

15

20

Όσον αφορά τις προσφυγές αρ. 469/88 και 471/88, είναι φανερό από τα πιο πάνω ότι η αρχική απόφαση να ζητήσουν προσφορές πάρθηκε από τα καθ' ων η αίτηση Συμβούλια, όπως επίσης και ότι η απόφαση να ζητηθούν νέες προσφορές πάρθηκε από Επιτροπή των Συμβουλίων.

25

30

Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως που βασίζεται πάνω στην πιο πάνω κατάσταση πραγμάτων, ο ευπαίδευτος δικηγόρος των αιτητών υπέβαλε ότι "εφόσον η αρχική απόφαση για να ζητηθούν προσφορές πάρθηκε από το καθ' ου η αίτηση Συμβούλιο και εφόσον η απόφαση για να ζητηθούν νέες προσφορές πάρθηκε από Επιτροπή του Συμβουλίου και εφόσον δεν υπάρχει μαρτυρία στα πρακτικά ότι το Συμβούλιο παραχώρησε τέτοια εξουσιοδότηση στην Επιτροπή, κατ' ακολουθία η Επιτροπή δεν είχε εξουσία να ζητήσει νέες προσφορές και επομένως η απόφαση να ζητηθούν νέες προσφορές είναι *ultra vires* και οτιδήποτε έχει γίνει μετά από αυτή είναι άκυρη".

35

Σε απάντηση της πιο πάνω εισήγησης, ο ευπαίδευτος δικηγόρος των Συμβουλίων επικαλέσθηκε το άρθρο 14(1) των πιο πάνω Νόμων.

40

Με την απόφαση των Συμβουλίων της 23 Μαρτίου, 1988, εξουσιοδοτήθηκε η Επιτροπή να επιληφθεί του θέματος των προσφορών για ασφάλιση των πατατών, αλλά κρίνω ότι το λεκτικό της απόφασης αυτής δεν παρείχε εξουσιοδότηση στην Επιτροπή να ζητήσει νέες προσφορές.

Η εξουσιοδότηση που είχε η Επιτροπή ήταν να αποφασίσει πάνω στην τύχη των προσφορών που είχαν ήδη ζητηθεί και τεθεί ενώπιόν της και να εγκρίνει μια ή περισσότερες από αυτές ή να τις απορρίψει όλες. Η Επιτροπή δεν είχε εξουσιοδότηση να ζητήσει νέες προσφορές. Για το λόγο αυτό, η επίδικη απόφαση στις προσφυγές Αρ. 469/88 και 471/88 πάθηκε από όργανο το οποίο δεν είχε αρμοδιότητα ή εξουσιοδότηση σύμφωνα με το Νόμο να πάρει τέτοια απόφαση, και για το λόγο αυτό υπόκειται σε ακύρωση. (Βλέπε *Χριστοδούλου ν. Της Δημοκρατίας* (1967) 3 Α.Α.Δ. 50, *Ιωάννου ν. Της Δημοκρατίας* (1970) 3 Α.Α.Δ. 183. 5 10

Για τους πιο πάνω λόγους, οι προσφυγές Αρ. 469/88 και 471/88 επιτυγχάνουν και οι επίδικες αποφάσεις ακυρώνονται.

Οι προσφυγές Αρ. 470/88 και 472/88 απορρίπτονται. 15

Υπό τις περιστάσεις, δε δίδεται οποιαδήποτε διαταγή ως προς τα έξοδα.

Οι προσφυγές Αρ. 469/88 και 471/88 επιτυγχάνουν χωρίς έξοδα. Οι προσφυγές Αρ. 470/88 και 472/88 απορρίπτονται χωρίς έξοδα. 20